

FM 2014/44
27. maj 2014
Naaja H. Nathanielsen

Forslag til forespørgselsdebat om mulighederne for gennem skattepolitiske tiltag at forbedre de økonomiske vilkår for mindrebemidlede, herunder enlige mødre og fædre med flere børn.

(Medlem af Inatsisartut Aqqaluaq B. Egede, Inuit Ataqatigiit)

Forslagsstilleren, Aqqaluaq B. Egede, lægger op til en diskussion af vores velfærdssystem. I forhold til mange lande, har Grønland nogle meget gode og trygge rammer for livet. På trods af at vi er et lille land når det kommer til indbyggertal og til landskassens størrelse, så har vi valgt at prioritere en stor del af vores penge til fællesskabet. Det er noget vi kan være stolte over.

Der er adgang til gratis sundhedsvæsen og der er adgang til gratis uddannelse. Vi har også afsat penge til mennesker der står udenfor arbejdsmarkedet og til mennesker der har særlige behov.

Men der er også indbygget en ulighed i vores system, som Inuit Ataqatigiit vil ændre på hurtigst muligt. For grundlæggende er vores skattesystem indrettet på en måde, der tilgodeser dem der har den bedste økonomi. Skatteprocenten er den samme, uanset om din økonomi er lille eller stor. Og man skal tjene meget, meget lidt for at være berettiget til støtte og tilskud. Derfor er der en del af landets borgere der har en lille privatøkonomi, men som alligevel tjener for meget til at få andel i tilskud og støtte. Samtidigt giver vi meget store tilskudsmuligheder til gruppen af borgere med så tryk en økonomi, at de har råd til egen bolig eller kan bygge egen bolig. Inuit Ataqatigiit synes ikke dette er socialt retfærdigt og vi mener heller ikke at det nuværende system støtter vores ønske om at få flere borgere med en tryk økonomi.

Det er et stort pres at have en dårlig økonomi. Det er meget stressende og det sætter begrænsninger for de handlemuligheder man har. Familier med en lille økonomi må hele tiden prioritere og hele tiden foretage fravalg. Og de ting der vælges fra, vil ofte være de ting der ellers giver bedre muligheder i livet. F.eks. adgang til internettet. I et moderne samfund er adgang til internettet ikke en luksus. Det er en nødvendighed for at man kan deltage i samfundet. En anden ting man som mindrebemidlet ofte må vælge fra er rejser og deltage i sportsgrene, der kræver udstyr og kontingent. Disse ting er ellers med til at udvikle en personligt. På den måde må mindrebemidlede hele tiden foretage valg, der øger afstanden mellem dem og andre.

I de kommende år vil vi se, at uligheden vil blive større i samfundet, i takt med at vi får flere uddannede og flere i arbejde. Så selvom det er rigtig positivt for vores

samfund at flere og flere får en uddannelse, vil det også betyde at forskellen på rig og fattig bliver større. Det er ikke i orden.

Inuit Ataqatigiit har derfor arbejdet hårdt for at der skal ske en anden fordeling af vores fælles midler, end i dag. Derfor fyldte skattepolitikken så meget i den sidste valgperiode. Vi erkender, at det ikke blev kommunikeret godt nok ud, men selve kernen var der ikke noget i vejen med: der er brug for at vi ændrer systemet, så det bliver mere socialt retfærdigt. Vi taler hele tiden om at flere skal i arbejde, flere skal have uddannelse og flere skal væk fra offentlig forsørgelse. Men det sker jo ikke af sig selv. Hvis vi skal have færre mindrebemidlede her i samfundet, må vi sørge for at denne gruppe ikke skiller sig ud fra fællesskabet.

Inuit Ataqatigiit bakker derfor helhjertet op omkring en reform af skattesystemet. Det er afgørende for os, at den er socialt retfærdig. Vi må også revurdere den måde vi giver tilskud og støtte på. Tilskud og støtte må gives til dem der har mest brug for det. Og formålet skal være at ændre livsvilkårene for dem der har mindst – ikke fastholde dem i en dårlig økonomi. For at løfte den opgave er der brug for at alle politiske områder drages ind i arbejdet. Det er ikke kun en opgave for finansområdet. Hver gang der træffes en politisk beslutning skal det overvejes hvordan den påvirker dem der har mindst. Vi skal sikre os at beslutningerne vi træffer er med til at øge borgernes mulighed for at udvikle sig selv og skabe bedre vilkår. Det gælder trafikstrukturen, servicekontrakterne, sundhedsvæsenets ydelser, folkeskolens organisering, udviklingen af IT, socialpolitikken og kulturpolitikken. Der er ikke et eneste medlem af Naalakkersuisut der ikke har et medansvar for at sikre, at gruppen af mindrebemidlede forsvinder. Det er en fælles opgave og en fælles indsats. Og også her i Inatsisartut må vi være bevidste om dette.